

קופסה שחורה

מאת ובבימוי חנן שנייד על פי ספרו של עמוס עוז

**בית
לזיסיו**
דיזינגר פיות פרישמן

קופסה שחורה

מאת ובבימוי חנן שניר
על פי ספרו של עמוס עוז

משתתפים:

מיכל שטמלר אילנה סומו-ברנדשטטר

יורם טולדנו מיכאל (מישל) סומו

נמרוד ברגמן ד"ר אלכסנדר א. גדעון

יובל ינאי עו"ד מנפרד זקהיים

תובל שפיר/נועם טל בועז ברנדשטטר

מעייין ויסברג רחל/מנהלת ביי"ס/עו"ד

מיכל נוה/קרני וקסלר/דריה ברנע יפעת סומו

עיצוב תפאורה **ערן עצמון**

עיצוב תלבושות **אולה שבצוב**

מוסיקה **יוסי בן נון**

עיצוב תאורה **זיו וולושין**

תנועה **שרון גל**

עוזר במאי **נועם פלג**

בחדש אוקטובר 2018 זכה עמוס עוז בפרס חשוב ברוסיה על ספרו "הבשורה על פי יהודה". בראיון לרגל הזכייה סיפר הסופר שמת בגיל 79 על המכתב המפתיע שקיבל מטולסטוי.

בתיבת הדואר של הסופר עמוס עוז נחת מכתב מפתיע. "מר עוז הנכבד, זהו עונג רב עבורי לבשר לך על זכייתך בפרס", כתב לעוז אדם שהציג את עצמו כמר טולסטוי. עוז היה מופתע. בכל זאת, לא בכל יום מקבלים מכתב מאדם שמת כבר למעלה מ-100 שנים, ואחד מגדולי הספרות של המאה ה-19 וה-20, מחברן של קלאסיקות כמו "אנה קרנינה" ו"מלחמה ושלום".

הראיון האחרון של עמוס עוז

"חשבתי שזו מתיחה", מספר עוז. "חשבתי שמותחים אותי, עד שקראתי את המכתב".

ולדימיר טולסטוי, הסתבר, הוא נין נינו של לב ניקולאייביץ' טולסטוי. ב-2003 נוסד פרס יאסנאיא פוליאנה - הפרס להנצחת טולסטוי, ונין הנין הוצב בראש הוועדה המחלקת את הפרס. זהו אחד הפרסים הספרותיים הגדולים, היוקרתיים והחשובים ביותר ברוסיה, ולאחרונה נוספה לו גם קטגוריה בינלאומית רבת הדר, לסופרים בעלי שם שספר שלהם תורגם לרוסית. עוז זכה בו עבור ספרו "הבשורה על פי יהודה". "אני מסודר, קיבלתי די והותר פרסים. אגלה לך סוד: פרסים ספרותיים הם דבר מוזר. אני כותב ספרים כמו שאני שותה מים או נושם אוויר. אני לא יכול שלא לנשום, אני לא יכול שלא לשתות, אני לא יכול שלא לכתוב. אחר כך באים אנשים ואומרים 'כמה יפה אתה נושם' 'כמה יפה אתה שותה מים, בוא ניתן לך על זה פרס'. אני הייתי כותב את אותם ספרים גם אם היו מטילים עלי קנס אחרי כל ספר, ויש אנשים שהיו רוצים לעשות את זה, אני יודע".

יש איזו הנאה של כותבים צעירים לצאת נגד מי שאהובים באופן גורף על ידי הקהל.

"אני הייתי במאבק בספרות המון המון שנים. כאשר בא אלי אדם צעיר ואומר לי 'זו הצדה, גם אני רוצה', אין לי מה לענות לו. אני אומר לו 'עוד מעט, סבלנות, עוד קצת'. וכשבא איש צעיר ואומר 'די איתך, שמענו כבר עליך, זוז, גם אני רוצה', הוא

צודק. גם אני הייתי שם פעם. באותו מקום ובאותה הרגשה".

בכלל עולם הספרות הוא מין עסקונה שיש בה מעט מקום והרבה אגו.

"זה לא בכל מקום ככה? פעם בכמה ימים מגיע מכתב או מייל מקורא, על פי רוב מקוראת, שמחזיקים באיזו פסקה או משפט מספר שלי ובחמימות כזאת, בשמחה כזאת, חוזרים עליהם, כך שלא אכפת לי אם משהו כועס, לא מרוצה או קצר רוח".

עוז, כמעט שאין צורך להזכיר, הוא מהנודעים, המוערכים וגם הפעלתנים שבסופרים הישראלים. הוא גם כנראה אחד הסופרים הישראלים עתירי הכיבודים והפרסים, כך שהפרס על שם טולסטוי יצטרף למדף גדוש - מפרס ישראל לפרס גתה, מפרס ביאליק לפרס היינריך היינה. אלא שלדברי עוז, יאסנאיא פוליאנה הוא דובדבן בקצפת הפרסים משום שהוא זכייה בלתי צפוי.

"הפתיע אותי שהספר הזה זכה בפרס", אומר עוז. הרומן הזה, 'הבשורה על פי יהודה', הוא קשה מנקודת ראות נוצרית, אפילו פרובוקטיבי ומאתגר. יש לי כבוד גדול לחבר השופטים שבחר בספר הזה. הרומן הזה הוא רומן של רעיונות וזה בעל חיים בסכנת הכחדה. הסוג הזה של ספרים צריך להיות בעל חיים מוגן כדי שלא ייכחד.

שלושת הספרים האחרונים שלך גם הם היו בז'אנר בסכנת הכחדה, לפחות לא מסחריים במיוחד - "יהודים ומילים" שכתבת עם בתך ההיסטוריונית פניה עוז-זלצברגר, "שלום לקנאים" שפרש את השקפת עולמך החברתית והפוליטית ו"ממה עשוי התפוח", ספר השיחות שלך עם העורכת של ספריך, שירה חדד.

"ממה עשוי התפוח" הוא ספר ששירה ואני עשינו בחיור ואשמח שהוא ייקרא בחיור. לפעמים החיור הוא עצוב אבל כולו נכתב בחיור. אני לא כתבתי ספר שלם בחיור עד היום, זה היה לי חדש".

ומה איפשר אותו עכשיו?

"יכול להיות שהשנים, הזמן. לפני 20 שנה או 30 שנה, לא היה עולה על דעתי לכתוב דבר כזה או לעשות

דבר כזה יחד עם שותפה בשיחה ובשפה שהיא שפת שיחה. פעם חשבתי שדברים כאלה הם מתחת למפתן הקבלה של ספרות. היום אני לא חושב כך".

זה לא הוויתור על כובד הראש שמפתיע בספר, תמיד היית פוליטי, תמיד כתבת על המקום הזה והבעיות שלו. יש לך עמדה כזו, צופה לבית ישראל, והיא פחות שם. רופפת את העניבה.

"הכוותרת הזאת, 'צופה לבית ישראל', היא גדולה עלי. אולי אזרח מעורב שכותב הרבה. כתבתי סיפורים ומאמרים פוליטיים והמציאות נכנסה תמיד לתוך הסיפורים. ב-20 וכמה השנים האחרונות לפחות, המציאות, האכזבות, הפחדים, גם התקוות, הנחמות, הקטנות, הבושה, הכל היה גם בסיפורים שלי. לפני כמה חודשים יצא 'שלום לקנאים' ושם נמצא העיזבון האידאולוגי שלי. מה שאני רוצה להגיד לנכדים על המצב הפוליטי, החברתי, התרבותי, המפלגתי.

מתוך ראיון עם גילי איזיקוביץ,
פורסם ב **הארץ** 28.12.18

"האמפטיה יכולה להתקיים גם עם האויב"

ראיון עם המעבד והבמאי חנן שניר

**א. מ.: חנן שניר, על מה המחזה "קופסה שחורה"?
ח. ש.: מילותיו של עמוס עוז אומרות הכל: "כמו אחרי תאונת מטוס, אנחנו מנסים לשחזר את תוכן הקופסה השחורה". הקופסה השחורה היא דימוי. גם במחזה, הדמויות מנסות לפענח מה השתבש במערכות היחסים שהובילו להתרסקות הנישואין. הרומן של עמוס עוז מסופר באמצעות חליפת מכתבים. אילנה, הגיבורה, נפרדה מאלכס, בעלה, בתום תקופת זוגיות קשה מאד, מלאה בבגידות ואפילו באלימות. אלכס נטש אותה לחו"ל והפקיד אצלה את בנם המשותף, שמגיב על כל המאורעות המשפחתיים האלה בזעם ואף בעבריינות. אילנה נישאת שוב, לסומו, גבר דתי, ממוצא מזרחי ובעל השקפת עולם ימנית. אבל היא עדיין מאוהבת בבעלה הראשון, שפיתח בחו"ל קריירה אקדמית משגשגת, והוא ההיפך הגמור מסומו - אינטלקטואל, שמאלני, חילוני. אילנה פונה אל אלכס כדי שיעזור לה לגדל את בנם המשותף, שזועם על שננטש על ידי אביו. סצנות מהעבר נשזרות בסצנות מההווה ואילנה מנסה לפענח את שתי מערכות היחסים שלה, השונות אחת מהשניה באופן כל כך קיצוני. אנחנו, כקהל, וגם היא, כגיבורה, לא מצליחים להבין עד הסוף מדוע אלכס סירב להכיר באבהות שלו, ואנחנו חוששים שאילנה תיפול שוב למלכודת היחסים שלה עם אלכס. במקביל, אנחנו מתוודעים אל תהליך ההקצנה שעובר סומו: מאדם רך לב ונדיב, שמטפל בכך של אילנה כאילו שהיה בנו שלו, הוא מקצין את עמדותיו והופך ל"מאכער" של שטחי ארץ ישראל. אילנה נמצאת כל הזמן בתווך, בין שני הגברים. היא מגלה שאלכס חולה קשה ואף נוטה למות ושהוא מחפש פיוס לפני מותו. כל הדמויות עוברות כאן תהליך של עיבוד אבל, מהכחשה ועד השלמה ופיוס.**

**א. מ.: חנן שניר, על מה המחזה "קופסה שחורה"?
ח. ש.: מילותיו של עמוס עוז אומרות הכל: "כמו אחרי תאונת מטוס, אנחנו מנסים לשחזר את תוכן הקופסה השחורה". הקופסה השחורה היא דימוי. גם במחזה, הדמויות מנסות לפענח מה השתבש במערכות היחסים שהובילו להתרסקות הנישואין. הרומן של עמוס עוז מסופר באמצעות חליפת מכתבים. אילנה, הגיבורה, נפרדה מאלכס, בעלה, בתום תקופת זוגיות קשה מאד, מלאה בבגידות ואפילו באלימות. אלכס נטש אותה לחו"ל והפקיד אצלה את בנם המשותף, שמגיב על כל המאורעות המשפחתיים האלה בזעם ואף בעבריינות. אילנה נישאת שוב, לסומו, גבר דתי, ממוצא מזרחי ובעל השקפת עולם ימנית. אבל היא עדיין מאוהבת בבעלה הראשון, שפיתח בחו"ל קריירה אקדמית משגשגת, והוא ההיפך הגמור מסומו - אינטלקטואל, שמאלני, חילוני. אילנה פונה אל אלכס כדי שיעזור לה לגדל את בנם המשותף, שזועם על שננטש על ידי אביו. סצנות מהעבר נשזרות בסצנות מההווה ואילנה מנסה לפענח את שתי מערכות היחסים שלה, השונות אחת מהשניה באופן כל כך קיצוני. אנחנו, כקהל, וגם היא, כגיבורה, לא מצליחים להבין עד הסוף מדוע אלכס סירב להכיר באבהות שלו, ואנחנו חוששים שאילנה תיפול שוב למלכודת היחסים שלה עם אלכס. במקביל, אנחנו מתוודעים אל תהליך ההקצנה שעובר סומו: מאדם רך לב ונדיב, שמטפל בכך של אילנה כאילו שהיה בנו שלו, הוא מקצין את עמדותיו והופך ל"מאכער" של שטחי ארץ ישראל. אילנה נמצאת כל הזמן בתווך, בין שני הגברים. היא מגלה שאלכס חולה קשה ואף נוטה למות ושהוא מחפש פיוס לפני מותו. כל הדמויות עוברות כאן תהליך של עיבוד אבל, מהכחשה ועד השלמה ופיוס.**

א. מ.: אתה יכול אולי להרחיב על יחסו של עמוס עוז לקנאות...

ח. ש.: מוטיב מרכזי ב"קופסה שחורה" הוא נושא הקנאות. קנאות דתית-אידיאולוגית-פוליטית, אבל גם קנאות אישית בין בני זוג. אלכס, כמו עמוס עוז, הוא פרופסור מצליח ונושא הרצאותיו הוא "קנאות השוואתית", שם אירוני כמובן. עמוס יצא בשצף קצף כנגד כל סוגי הקנאות ומאפייניה, אבל תמיד עם הרבה הומור. נושא הקנאות שהוא פותח ב"קופסה שחורה", ימשיך לאורך כל חייו ושיאו יהיה בספרון קטן "שלום לקנאים" שכתב לפני מותו. צריך לשים לב לאירוניה שבטעם השם: לא "מוות לקנאים",

אלא "שלום לקנאים". לעומת הקנאות האבסולוטית, הבלתי ניתנת לשינוי או פשרה, עמוס מציע תהליך של פיוס והשלמה בין כל הדמויות ואולי גם בינינו לבין עצמנו. אותו פיוס לא יכול היה להתקיים ללא האמפתיה שהוא מגלה כלפי הדמויות שלו, ושהן מגלות בסופו של התהליך כלפי הדמויות האחרות שראו בהן אויב. עמוס ידע להיכנס אל ליבה ואל נפשה של כל דמות שלו. אין כאן אף דמות של שחור לכן. בכולן יש צד אפל, שחור ויחד עם זה - ניתן לחוש באמפטיה של הסופר לאנשים שדעותיהם שונות מדעתו. הוא לא מתנשא עליהם. הוא צוחק על השמאל, על עצמו. בספר על הקנאות הוא אומר: "לא ראיתי אף פעם קנאי שיש לו הומור, ובטח לא הומור עצמי". עמוס עוז מלמד אותנו שהאמפטיה יכולה להתקיים גם עם "האויב". הוא אחד האחרונים שעדיין האמין בשתי מדינות לשני עמים. וחמלה היא חלק מהאמפטיה. אם יש איזשהו סיכוי להידברות

זה באמצעות החמלה. חמלה לאחר, לשונה, לזר ואפילו לאויב.

**א. מ.: מה היו העקרונות שהנחו אותך בעיבוד הספר?
ח. ש.: בכל עיבוד, אנחנו חייבים להחליט באילו דמויות להתרכז ומה הן התמונות ההכרחיות למחזה ולקונפליקט. החלטתי להתרכז במשולש האוהבים המרכזי: אילנה, אלכס, בעלה הראשון וסומו, בעלה השני. בהשוואה לספר, אין לנו את האפשרות לדפדף אחורה ולקרוא שוב משהו שנשמט מאיתנו. התיאטרון הוא תמיד כאן ועכשיו. לכן, אני רוצה שהצופה לא יישען אחורה וינוח, אלא יישב דרוך ומתוח לצפות במה שקורה כאן ועכשיו. כשאני מעבד ומביים, יש לי שלושה ממי"ם: זה צריך להיות מעניין, מרגש, מצחיק. אגב, כשספרתי את זה לעמוס עוז, הוא שאל "ומה עם סקס?" עניתי "אין כאן מ"ם", הוא אמר: "ועוד איך יש מיני".**

כבר אחרי מלחמת שש הימים, כבר אז הוא התחיל להגיד שהכיבוש משחית ושהיחס לעדות המזרח הוא יחס מפלה - ואנחנו רואים כיום את האזהרה שלו מתממשת.

א. מ.: העיבוד הזה הוא גם מחווה לעמוס עוז וגם מעין צוואה של עמוס עוז אחרי מותו?

ח. ש.: מבחינתי, זה איזשהו הומאז' לעמוס כי הוא התחיל לפתח את הדיון שלו על הקנאות ב"קופסא שחורה". ב"שלום לקנאים", הוא אומר לבעל הדעה השונה: "אני יודע, כואב לך מאד. אני מבין את זה וזכותך לבטא את הכאב שלך". בספר, כמו במחזה, אלכס חוזר ארצה כדי למות ובמציאות, עמוס נפטר מסרטן. כשסומו שואל את אלכס "עד מתי רשעים יעלוזו?", אלכס עונה: "... במקרה שלנו יש תשובה קונקרטית פשוטה: עד ספטמבר, עד אוקטובר, לכל היותר עד דצמבר". עמוס עוז נפטר ב-22 לדצמבר.

א. מ.: חנן שניר, תודה על הראיון ובהצלחה!

ראיון: **אבישי מילשטיין**, דרמטורג התיאטרון

א. מ.: גרסה מוקדמת של העיבוד שלך הועלתה לפני שנים. מדוע חזרת למחזה הזה כאן ועכשיו?

ח. ש.: אני כבר הגעתי לגיל שאני לא מרבה לביים, אני עושה רק הצגה אחת בשנה. מצד שני, יש לי הצגות שאני עדיין אוהב, ואני יודע שהן עדיין מדברות אל הקהל, הצגות שהן "הקלאסיקה הפרטית שלי". אז למה לא להעלות אותן שוב? אבל מעבר להיבט של האהבות האישיות שלי, אני מעוניין להעלות עבודות קודמות שלי אם הן רלוונטיות. אני חושב שהמחזה הזה הוא כל כך רלוונטי, כי בכל הנושאים שעולים בו אפשר לומר שהוא הקדים את זמנו: אם זה המתח בין אשכנזים לעדות המזרח, הקונפליקט בין ימין לבין שמאל, בין דתיים לחילוניים - כל הנושאים האלה תקפים היום מאד, ואולי אפילו תקפים יותר, כי היום התווספה, לפחות אצל השמאל, גם תחושה אמיתית של ייאוש גדול ואובדן דרך. סומו אומר לאלכס: "אתם יפי הנפש, אתם נחלת העבר, העתיד שייך לנו, לעדות המזרח ולימנים". היהירות של אלכס מתכתבת עם ההיכרס של השמאל: "אנחנו בנינו את המדינה, אנחנו האליטה". עד היום השמאל משלם את המחיר. עמוס עוז ראה את זה

עברית ישנה הנשקפת לים, כל אחד מהם הוא פחות קנאי מכפי שחשבנו או מכפי שחשב הוא? אין דמות בספר הזה שלא מפתיעה את עצמה. אבא אמר פעמים רבות שבמהלך כתיבתו של ספר טוב, הדמויות מסוגלות, אפילו צריכות, להפתיע גם את הסופר עצמו. אתן כאן דוגמה צדדית אחת: מנפרד זקהיים, האין הוא הליצן השייקספירי של הסיפור הזה, סטראוטיפ מצחיק של משפטן ייקה, דמות שטוחה לגמרי? לא ולא. אין ליצינים שייקספיריים אצל עמוס עוז, וגם דמות ארצית ומגוחכת עוד תתגלה כבעלת נפש ותהפוכות-לב. כשכתב את הספר הזה באמצע שנות ה-80 של

המאה הקודמת, אבא צפה פני-עתידי. כדברי חנן שניר, שכבר העלה את "קופסה שחורה" בשנת 2003, הנבואיות הגלומה בספר הזה הולכת ומתממשת. מה שלא ראינו לפני ארבעה עשורים או לפני שני עשורים, אנחנו רואים בבהירות כעת. בזכות ההצגה החדשה הזו אפשר להבחין בדיוק מטיל-הצמרמורת בו שרטט אבא גם את הטיית כפות המאזניים בין ימין ושמאל בישראל, גם את התעצמות שדה המתח של יהדות ואנושיות, וגם את הכיוון הפנימי הדק והמצמית של השפה הפוליטית עצמה.

אומר עוד דבר, שהייתי עדה לו בעת כתיבת הספר ובמהלך שיחותיי עמו על כתב-היד של "קופסה שחורה". אבא אהב את מישל סומו אהבה גדולה ומורכבת. הוא כתב את סומו כפי שכתב את חנה גונן ב"מיכאל שלי" - דמות זרה לו לחלוטין במוכנים ידועים, אבל בה-בעת הדמות הזאת היא קצת עמוס עוז עצמו, בשר מבשרו.

"אני זוכר שתוך כדי כתיבה", אמר אבא לשירה חדד, והדברים מובאים בספרם "ממה עשוי התפוח" (2018), "התהליך היה שצמחו אצלי יותר ויותר חום והבנה ואמפטיה לדמות של סומו ויותר סלידה מעורבת בחמלה כלפי האלכס הילדותי, הנכה הרגשי הזה. ואני זוכר - אני חושב שאני לא טועה - שבסוף הספר בעצם סומו הוא האיש הטוב של הספר הזה. הוא הדמות שמביאה את הקרתזיס". כמה היה שמח לו זכה לראות את ההפקה החדשה הזאת.

פניה עוז-זלצברגר

את הרומן "קופסה שחורה" כתב אבא במחצית שנות השמונים, וכתב אותו בקשיחות ובחמלה, באוזן חדה ובתודעה פוליטית נוקבת. הימים היו ימי ממשלת פרס-שמיר, בין מלחמת לבנון הראשונה לאינתיפדה הראשונה, ימי ביסוסה של הציונות הדתית-מתנחלת ומבוכתו הגוברת של "מחנה השלום".

אבל כל אימת שהפוליטי הצטלב אצלו עם הספרות, הספרות יצאה וידה על העליונה. במבט שטחי, גיבורי "קופסה שחורה" מייצגים-כביכול מגזרים מובהקים בחברה הישראלית - אלכס גדעון את השמאל היומירני מוסרית והמנותק

כשהדמויות מפתיעות את הסופר

רגשית, מישל סומו את הימין הדתי-לאומי בגירסה מזרחית-אמונית, זקהיים את ההון נטול-המצפון, רחל את ההתיישבות העובדת שחלף זמנה, ובוטז את הדור הצעיר הנבוכ, ספוג-האלימות, שאולי עוד יכנה כאן משהו חדש וטוב. ואילנה? אולי את "כל התקוות", את כל מושאי הכמיהות והאכזבות שלאורך הדרך הישראלית המפותלת. אבל רומן טוב לא יכול להיבנות מייצוג סוציולוגי פשטני.

ולכן הספר, וגם ההצגה המצויינת שהמחזי וביים חנן שניר, מפתיעים ומאתגרים את הרושם הראשוני שלנו על כל הדמויות כמעט. למשל, מיהו כאן הקנאי? האם הוא סומו המבקש לגאול את הרובע היהודי בחברון, או דווקא אלכס, חוקר-הקנאות שהתעלל בקרובים לו ביותר באשמת פנטזיות שהוא-עצמו המציאן? ואולי הקנאי האמיתי הוא זקהיים, אותו בנקאי צייתן של הפוליטיקה הישראלית, שנדמה כי אצלו הכסף יענה את הכל? ואולי, בסופו של יום, באוויר הצלול של מושבה

הסיפור מבטא את רקמת החיים היומיומית שבה בני אדם הם טובים ורעים כאחד, חומלים, כועסים, נכנעים לדחפים ומתגברים עליהם. הסיפור הוא הקשב לתנועת החיים המורכבת והנכונות להכילה.

רומן ייחודי זה מבטא את אהבת האדם השורה בכל עמוד מיצירותיו של עוז ובכל מילה שכתב ואמר. אהבה זו מתגלמת בנכונות הגדולה להקשיב ולהבין את הזולת, ולתת פתחון פה גם לחלומות הסמויים והמודחקים שלו. כבדת הדרך שבין "מיכאל שלי" ל"קופסה שחורה", מבטאת היטב את העמדה החומלת, המבינה את חולשות בני אדם; עמדה המסרבת למיין את בני-אדם תחת קטגוריות נוקשות המציבות חומות.

עוז קורא לפתיחות, לקשב ולשותפות גדולה בהוויית הקיום האנושי עצמו, בד בבד עם המחויבות הגדולה לקונקרטי, למקומי ולהוויית הקיום היהודית-ישראלית. עוז כיהודי, ישראלי וכציוני, כמי שמחויב לכאן ולעכשיו, מסרב להפוך מחויבות זו לכניעה לנסיבות. גם במצבים הקשים ביותר, בקונפליקטים הגדולים שבין בני אדם, יש את אפשרות החדש, החריגה והפתיחות. הקופסה השחורה שבה אנו חיים מבטאת לא רק את הסיפור של משפחה מסוימת. זהו סיפור חיינו כבני אדם וכיהודים, הנעים בין סגירות לפתיחות, בין קנאות לחדש, בין אדיאולוגיות לחמלה. יצירתו של עוז היא הצפתה של מורכבות זו והבאתה לתודעה, והיא מאפשרת ליצור חיי אנוש אחרים.

מתוך "הרהורים על עמוס עוז"

מאת פרופ' אבי שגיא, המחלקה לפילוסופיה אוניברסיטת בר אילן ומכון שלום הרטמן ירושלים

המכתבים הראשונים מבטאים את הניכור והשלילה ההדדית בין האישה לגרושה ואת הכעס הגדול השרוי בין השניים. אבל המכתבים עצמם מחוללים משהו, גם אם לעיתים הטון קשה. הלב נפתח, תשוקות ומאווים עולים, ועימם עולות גם האפשרויות החדשות.

הרומן אינו מסתיים כאגדת ילדים שבה הטוב וההרמוניה משתלטים לבסוף. לא הכול ניתן לתיקון, הסדקים שנפערו נותרים על כנם. אבל הגולל לא נסתם. האפשרויות נותרות פתוחות. אבל הן כה רחוקות וקשות.

סיבות שונות גורמות לריחוק בין בני-אדם: חוסר יכולת הכלה, שנאה, העדר שותפות רעיונית ואפילו לשונית, ואי נכונות לקשב. אבל מעבר לסיבות אלה ואחרות, ריחוק הוא תופעת יסוד אנושית המבטאת את השונות האנושית. עוז מבין זאת מפני שיצירתו כולה קשובה להוויית החיים הממשית. "קופסה שחורה" הוא ניסיון להבין ריחוק זה, ואת היסוד המאפשר להתגבר עליו, הרלוונטי גם לכל מציאות.

על המרחק. אך הריחוק נותר בעינו. הוא הולך ונסגר באמצעות ההתייחסות החומלת של אילנה הנרתמת לטפל באלכס הנוטה למות. באופן דומה, אלכס שניתק עצמו מאילנה הולך ומתקרב אליה ואל בנו בועז שזנח. הבן בועז, השותף לכתיבה, הולך ומתקרב לאמו ולאביו מולידו, ומיכאל סומ, מייצג את הקרבה והאמפטיה. הסיפור מבליט את התנועה המתחוללת בכתיבה כביטוי לדיאלוג ולעיצוב תודעה, והקרבה המסוימת שתחולל לא תמיד באה לידי ביטוי במכתבים אלא בהתרחשויות הממשיות שבעקבותיהם.

הדיאלוג המשמר את המרחק, מבליט את ההבדלים, מחולל תהליך של התקרבות, גם אם המרחק נותר. הסיפור מציג אפוא את השאלה: האם אפשרית קרבה וזיקה גם מתוך מרחק בין-אנושי, או שהקרבה מיוסדת על שלילת המרחק. ההצבעה על מורכבות היחסים הבין-אנושיים מבטא את העובדה שבני-אדם שונים זה מזה, ולעיתים קרובות שונות זו מעמיקה והולכת, מייצרת הבדלים מכריעים היוצרים מרחב חיים שביסודותיו סתירות ומתחים. ובכל זאת השאלה עולה: האם אפשר לחיות בקרבה למרות זאת.

חיי אדם בין אור לחושך

הרומן "קופסה שחורה", שפרסם עמוס עוז בשנת 1987, מאפשר להיכנס למעבדת היצירה שלו ולעקוב אחר הלכה הרווחת שהצמיחה את מפעל חייו הספרותי-אינטלקטואלי. שזירת העלילה רקמה ממכתבים אינטימיים של בני משפחה: בני זוג שנפרדו אילנה וד"ר אלכסנדר גדעון, בן זוגה החדש של האישה, מיכאל סומ, בנה ואחותה.

חליפת המכתבים משקפת תנועה מורכבת של יחסים בין אנושיים: היא מיוסדת על מרחק בין מוען למען, אבל מבטאת גם את התשוקה להתגברות

עמוס עוז - סופר (1939-2018)

נולד ב-1939 בירושלים. בשנת 1954 עבר לחיות כילד-חוץ בקיבוץ חולדה ובהמשך הפך לחבר קיבוץ, שם הכיר את נילי רעיתו לעתיד, וחי שם עם משפחתו עד שנת 1986 אז עברו לערד. בשנותיו האחרונות חי בתל אביב.

בין השנים 1987-2014 שימש כפרופסור מן המניין לספרות עברית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. למד פילוסופיה וספרות עברית באוניברסיטה העברית. היה חבר האקדמיה ללשון העברית.

עוז זכה בפרסים רבים לספרות בארץ ובעולם ביניהם: פרס ביאליק (1986), פרס ישראל (1998). פרס גתה מטעם עיריית פרנקפורט על מפעל חיים ועל ספרו **סיפור על אהבה וחושך** (2005), פרס היינריך היינה (2008), פרס נאפולי על **תמונות מחיי הכפר** (2010), פרס ציינה טיימס (טיוואן) (2012). פרס למפרדוזה (סיציליה) (2012), פרס ניומן (ירושלים) (2013), פרס פרנץ קפקא (פראג) (2013), פרס זיגפריד לנץ (המבורג) (2014), פרס פאק קיוני (קוריה) (2015), פרס אוניברסיטת רנמין (סין) (2016), פרס אברהם גייגר (ברלין) (2017), פרס זינגדוג לספרות (סין) (2017) על **תמונות מחיי הכפר**, פרס כנסיית הר ציון על **הבשורה על פי יהודה** (2017), פרס יאסנאיה פוליאנה (פרס טולסטוי, רוסיה) (2018) ועוד רבים אחרים.

קיבל תואר דוקטור לשם כבוד - מאוניברסיטת תל אביב (1992), מאוניברסיטת סיינה באיטליה (2010), אוניברסיטת מלבורן (2011), אוניברסיטת בוקרשט (2012), אוניברסיטת לודג' (2013), טריניטי קולג' דבלין (2014), אוניברסיטת מילאנו (2016), ועוד רבים אחרים.

עוז פרסם 40 ספרים, בהם 14 רומאנים, 5 קבצי סיפורים ונובלות, 2 ספרי ילדים ו-12 ספרי מאמרים ומסות בנושאים ספרותיים, פוליטיים וחברתיים, ביניהם: **באור התכלת העזה** (1978), **פה ושם בארץ ישראל** (1983), **ממורדות הלבנון** (1987), **שתיקת השמיים** (מסות ספרותיות על שי עגנון) 1993, **כל התקוות** (1998), **יהודים ומילים** (2012) שנכתב יחד עם בתו פניה עוז-זלצברגר באנגלית ותורגם לעברית, ועוד.

בין ספריו: **ארצות התימן**, **מקום אחר**, **מיכאל שלי**, **לגעת במים לגעת ברוח**, **מנוחה נכונה**, **קופסה שחורה**, **לדעת אישה**, **אל תגידי לילה**, **פנתר במרתף**, **אותו הים**, **סיפור על אהבה וחושך**, **חרוזי החיים והמוות**, **תמונות מחיי הכפר**, **הבשורה על פי יהודה**. הספר האחרון שפרסם בחייו הוא **ממה עשוי התפוח**, בשיתוף עם שירה חדד (2018).

ספריו וסיפוריו תורגמו ל-45 שפות.

מספריו שעובדו למחזות: **אותו הים** (תיאטרון הבימה, באופרה בארי, איטליה), **קופסה שחורה** (תיאטרון הבימה בשיתוף תיאטרון באר שבע, עובד גם לסרט בבימוי יעוד לבנון), **תמונות מחיי הכפר** (תיאטרון החאן), **בין חברים** (תיאטרון באר שבע), **סיפור על אהבה וחושך** (פינלנד ופולין, ועובד לסרט בבימויה וכיכובה של נטלי פורטמן).

חנן שניר מחזה ובימוי

בוגר החוג לתיאטרון של אוניברסיטת תל אביב והאקדמיה המלכותית לדרמה בלונדון, שם גם לימד בויים. ביים ברוב התיאטרונים בארץ, כמו כן באופרה הישראלית ובבית האופרה של בוסטון. מלמד תיאטרון בסמינר הקיבוצים. בעונות 1990-1991 שימש כמנהל האמנותי של תיאטרון הבימה, היה כ-30 שנה במאי הבית של תיאטרון הבימה. בשנים 1992-1993 השלים את לימודי התואר השני בפסיכולוגיה באוניברסיטת בוסטון. לצד עבודתו בתיאטרון, בה הוא משלב טכניקות פסיכודרמטיות בתהליך החזרות, הוא מקיים סדנאות פסיכודרמה לאנשי מקצוע מן התחום הטיפולי. בין עבודותיו - בתיאטרון באר שבע: הלילה ה-12, עלי כינור, אבי מתעורר, השחקן. בתיאטרון הקאמרי: מקום אחר, ינטל, סלומון גריפ. בתיאטרון הבימה: קדיש, הדוד וניה, חתונת הדמים, קופסה שחורה ואותו הים - עיבודים לספריו של עמוס עוז, יהוא, הר לא זז, האב, טיבלע והשד שלה, הנאהבים והנעמיים, חודש בכפר, העז או מי זאת סילביה, נמר חברבורות, אנשים קשים, אכזר מכל המלך, אילוף הקטן, רוחות, ערי מדבר אחרות, מירלה אפרת, הכתה שלנו, אדיפוס-תיאור מקרה, סיבת המוות איננה ידועה. שיתופי פעולה עם התיאטרון הקאמרי: אנטיגונה (זוכה פרס ההצגה הטובה ובמאי השנה 2008), החגיגה, אלוף הבונים, הכיתה שלנו, אשה בורחת מבשורה. באופרה הישראלית: דידו ואניאס, טבעת החנק. בגרמניה: הסוחר מוונציה. בקפריסין: אלקטרה ואורסטס - משפט רצח. רבות מההצגות שביים הוזמנו לפסטיבלים בינלאומיים: הדוד וניה (ונצואלה), רוחות (נורבגיה), האב (שבדיה), נמר חברבורות (גרמניה, רוסיה), אנטיגונה (טוואין, יפן, קפריסין), קדיש לנעמי (רוסיה, ארהב), טבעת החנק (גרמניה). זוכה פרסי התיאטרון: פרסי במאי השנה והצגת השנה על הכיתה שלנו, פרסי במאי השנה, מחזאי השנה והצגת השנה על אשה בורחת מבשורה, וכן פרס מפעל חיים על מכלול יצירתו.

ערן עצמון עיצוב תפאורה

בוגר מסלול עיצוב במה בסמינר הקיבוצים 2006. בין עבודותיו - בתיאטרון בית ליסין: אהבת מוות, ביבר הזכוכית, חתולה על גג פח לוהט, המקרה המוזר של הכלב בשעת לילה, משאלה אחת ימינה, הקוסם מארץ עוץ, מנדרגולה, המחזמר אביב מתעורר, המחזמר אחים בדם, מראה מעל הגשר, חלום ליל קיץ, הבנאליות של האהבה, אקווס. בתיאטרון באר שבע: פיאף, נורה, הרולד ומוד. בתיאטרון הקאמרי: מנהל הבית, ריצרד השני, ריצרד השלישי, סיראנו דה ברזאק, תעלת בלאומילר, המחזמר שיער, אופרה בגרוש, המחזמר סיפור הפרברים, תמונות מחיי נישואין (בשיתוף תיאטרון גשר). צייד המכשפות, רומיאו ואמא, אל נקמות, שיעון המוזיקה, לא לריב, תיקון. בתיאטרון הבימה: סיבת המוות אינה ידועה, מאחורי הגדר, המחזמר מיקה שלי, עקומים, המורדים, שייקספיר מאוהב, LOVE LOVE LOVE, המחזמר עלובי החיים (זוכה פרס התיאטרון 2016), פליישר, חיזור גורלי, החייל האמיץ שוייק, המחזמר גבירתי הנאוה, המחזמר כמעט נורמלי, אם יש גן עדן, ארוחה עם אידיט, לילה במאי. באופרה הישראלית: האופרה סלומה. בתיאטרון חיפה: גזע, הר אדוני, עץ אחרון בירושלים. בפסטיבל עכו: מתחם התפודים (זוכה פרס על עיצוב תפאורה בפסטיבל עכו 2008). בתיאטרון הערבי עבר-יפו: נשים זרות, האוהל האדום. בתיאטרון הספריה: לצאת מכאן, הצודקים, נדנדה בשניים, ריצרד השלישי, השנחה עלינו, בדלתיים סגורות. בתיאטרון אורנה פורת לילדים: הרפתקאה בקרקס (זוכת פרס עיצוב התפאורה בפסטיבל חיפה 2008). לקבוצת המחול פרסקו: בגדי המלך החדשים. במסגרת התיאטרונטו: קפוצ'ינו ברמאללה.

אולה שבצוב עיצוב תלבושות

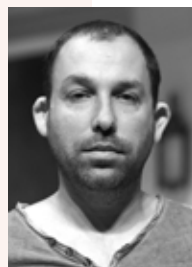
בוגרת אוניברסיטת תל אביב לעיצוב במה. בין ההצגות להן עיצבה תלבושות - בתיאטרון בית ליסין: חלום של לילה בלב קיץ, אביב מתעורר, משחק ילדים, מנדרגולה, מימונה, הקוסם מארץ עוץ, מקסי ואני, 33 ווריאציות, הפרדס, מקרה המוזר של כלב בשעת לילה, פינוקי, חתולה על גג פח לוהט, הים הכחול העמוק. בתיאטרון קאמרי: סיראנו דה ברזאק, אופרה בגרוש, סיפור הפרברים, קרום, שגעון המוסיקה. בתיאטרון באר שבע: קן הקוקיה, חולה מדומה, הפקר, הבא אחריו (תפאורה). הבימה: יחסים מסוכנים, לבד בברלין, תאטרון החאן: הפרקליט, גשר: יונה ונער. תאטרון חיפה: מסע הדוד מקס. הבלט הישראלי: מאדם בטרפלי. אופרה ישראלית: נבוקו בפארק, חליל הקסם. זוכת פרס קיפוד הזהב על עיצוב תלבושות: היי יפה (2007). זוכת פרסי התיאטרון הישראלי על עיצוב תלבושות והצגה: חלום של לילה.

יוסי בן נון מוסיקה

פסנתרן ומלחין. תואר ראשון מ"אקול נורמל סופרייר", פריז. תואר שני "מנהטן סקול אוף מיוזיק", ניו יורק. הופיע כסולן עם כל התזמורות הסימפוניות בארץ. הלחין וניהל מוזיקלית בתיאטראות רבים בארץ. בין עבודותיו - בתיאטרון בית ליסין: מתנקשים, עשו עליך פעם סרט, יומנים, אלטלנה, חשמלית ושמה תשוקה, אוליבר טוויסט, הדוד וניה, פרינסס מרי 7, מלאכת החיים, סוסים על כביש גה, אז בפראג, בית מרקחת שטרן בלום. בתיאטרון הבימה: ירמה, ההולכים בחושך, בית ברנרדה אלבה, קופסה שחורה, הנאהבים והנעמיים, חודש בכפר, העז או מי זאת סילביה, מלחמה, אנה קרנינה, כל החיים לפני, אילוף הקטן, כמעט נורמלי, גבירתי הנאוה, אדיפוס - תיאור מקרה, אוויטה, פליישר, עלובי החיים, שלוש אחיות, סימני דרך, המורדים (בשיתוף הקאמרי), מיקה שלי, מאחורי הגדר, בעלה של אשתי, ורסצ'ה, הרובוטית, מקוה. בתיאטרון באר שבע: כשאת אומרת לא, קומדיה של טעויות, השחקן. בתיאטרון הקאמרי: אשכבה, נורה, הבכיינים, כטוב בעיניכם, מעיין הכבשים, אמא קוראז, המלט, המפיקים, גפן בלאדי, החגיגה, היה או לא היה, כנר על הגג, שמו הולך לפני, ג'וני הלך, ינטל, גטו, איחש פישר, האריסטוקרטים, קברט, קזבלן רומן משפחתי. בתיאטרון חיפה: מחיר הכבוד. בתיאטרון הסמטה: השמשים. בפסטיבל עכו: פרומות. בתיאטרון אורנה פורת לילדים ולנוער: הברווזון המכוער. בתיאטרון המדיטק: אוזו מוזו, ציפור הנפש, לרקוד עם אבא, פרדיננד פדצור, נחמן. זוכה קרן שרת במשך 12 שנים ברציפות. פרס אקוים להלחנה לתיאטרון. פרס מאיר מרגלית להלחנה לתיאטרון. פרס התיאטרון 2004. פרס מלחין השנה לילדים 2008.

זיו וולושין עיצוב תאורה

בוגר סמינר הקיבוצים בתיאטרון. בין עבודותיו - בתיאטרון בית ליסין: מלאכת החיים, סיפור ישן חדש, הר לא זז, הוא הלך בשדות, הקומה השלישית, מלך הכלבים, הסודות, הים הכחול העמוק, משרתם של שני אדונים, אוסלו, לילה אחד מרקוביץ. בתיאטרון הבימה: החוטם, כוכב יאיר, ארץ חדשה, הסוחר מוונציה, לא אשנא, השבועה, הקמצן, אלוהים מחכה בתחנה, חשמלית ושמה תשוקה, יהוא, עשר דקות מהבית, יחסים מסוכנים, קוריולוס, סיפור פשוט, לבד בברלין. בתיאטרון חיפה: משהו למות בשבילי, בומרנג, זוג פתוח. בתיאטרון גשר: החיים בשלוש גרסאות, המחברת הגדולה, רודף העפיפונים, חוות החיות. בתיאטרון באר שבע: הכל בגן, חבלי משיח, רק אתמול נולדה, בין חברים, הצעה מגונה, רומאו ויוליה, פרק ב', הרולד ומוד, גרין מייל. בתיאטרון יפו: אח אח בום טראח, סיפורי גילגמיש פרס התאורה, פסטיבל חיפה 2003, 2004, אישה בחולות פרס התאורה, קיפוד הזהב 2006. בתיאטרון אורנה פורת: הקסם של אורנה פרס תאורן הצגות ילדים. תיאטרון נוצר: ערבה פרס התאורה, קיפוד הזהב 2012. במדיטק: המכשפה בבית ממול פרס התאורה, פסטיבל חיפה 2012. זוכה פרס התיאטרון הישראלי 2016 על עיצוב תאורה להר לא זז.

שרון גל תנועה

כוריאוגרפית ומורה למחול. בוגרת מצטיינת במסלול למחול בסמינר הקיבוצים (2008). כוריאוגרפית קבוצת צעירי הבימה (2009-2014). בין עבודותיה - בתיאטרון בית ליסין: אוסלו, דברים שאני יודעת, עבדאללה שוורץ. פסטיבל עכו 2018: תופס רגע. בסמינר הקיבוצים: ביאטריצה (בשיתוף צוותא), מגירות. בתיאטרון הבימה: החוטם (זוכת פרס התיאטרון 2009 בכוריאוגרפיה), מסייה דה פורסוניאק, ארץ חדשה השבועה, המאהב, הקמצן, אלוהים מחכה בתחנה, חיזור גורלי, אבא גוריו, נעצר בחצות, מה עושים עם ג'ני, מוטרפים מאהבה, פליישר, סיפור פשוט, הצמה של אבא, LOVE, LOVE, LOVE, שייקספיר מאוהב, פילומנה, אמא אמרה שאסור, עושה כרצונו, התקווה, גבעת חלפון אינה עונה, החולה המדומה. בתיאטרון החאן: האדרת. בתיאטרון גשר: מסעות אודיסאוס. בתיאטרון חיפה: חמור שכולו תכלת, אמא תרזה איננה, יש רופא באולם. במדיטק: מופע זוגי, מושלמת, ילדי בית העץ, נשיקה בכיס, המסע המופלא לארץ המילים. בתיאטרון ארצי לילדים ונוער: הטפיר שאיש לא מכיר. בתיאטרון אלעד: מסע מעבר להרים, רומיאו ויוליה. בחג המחזמר: משיח. זוכת פרס ע"ש אלה דן לשנת 2015.

מיכל שטמלר אילנה סומו-ברנדשטטר

בוגרת החוג לתיאטרון אוניברסיטת תל אביב, 2005. שירתה בתיאטרון צה"ל 1998. בין ההצגות בהן השתתפה - בתיאטרון בית ליסין: עלמה ורות, הבנאליות של האהבה, שיינדלה, קיר זכוכית, על אהבה וחברות, לצאת מהארון, הסודות, בפסטיבל עכו 2004: דינוסוס בסנטר. בתיאטרון החאן: החיים הם חלום, הקמפן, המצליחים, הקיץ, 3 נשים מחכות, עירם של האנשים הקטנים. באנסמבל תיאטרון הרצליה: גשם שחור. בטלוויזיה: דני הוליווד, פלפלים צהובים. בקולנוע: הסודות, בית לחם. זוכת פרס התיאטרון הישראלי - השחקנית המבטיחה, על תפקידה בהקיץ (2006).

יורם טולדנו מיכאל (מישל) סומו

בוגר בית הספר לאומנויות הבמה בית צבי, 1996. בין ההצגות בהן השתתף - בתיאטרון בית ליסין: אבירים ביונקס, סינית אני מדברת אליך, החולה היהודי, קפה ערבה, דולפינים, פרינס מרי 7, ולנטינו, נדל"ן, סוסים על כביש גהה, המקרה המוזר של הכלב בשעת לילה, המוגבלים, הר לא זז, הקומה השלישית, אנשים מקומות ודברים. בתיאטרון באר שבע: הפסנתר של ברתה, גיפס. בתיאטרון הספריה: כובע מלא גשם, הנרי הרביעי, דרך החופש, מעגל הגיר הקווקאזי, גג שקוף. בתיאטרון חיפה: תשובה, ארתור אוי, להיות או לא להיות, אותלו, גבולות, המלט, רומיאו ויוליה, שלום ולא להתראות, אימפרו, אמנות המשחק, יתוש בראש, רומבטיקו, דודתו של צ'ארלי, בנות עובדות. בתיאטרון תמונע: מועדון הקופים הירוקים. בטלוויזיה: סיבת המוות רצח, שלוה, המכון, ספי, תיק סגור, חדר מלחמה, תמרות עשן, טקסי דרייבר, חטופים, הרמון ועוד. בקולנוע: שלוש אמהות, חמש שעות מפריז, אדם בן כלב, אנשים כתומים, געגוע, הד ועוד. זוכה פרס השחקן בפסטיבל הקולנוע אירו אסיה לשנת 2019.

נמרוד ברגמן ד"ר אלכסנדר א. גדעון

בוגר בית הספר לאומנויות הבמה בית צבי, 2004. בוגר החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל-אביב. בין ההצגות בהן השתתף - בתיאטרון בית ליסין: אז, בפראג, טרטיף, חתולה על גג פח לוהט, הר לא זז, אהבת מוות, הים הכחול העמוק, אנשים מקומות ודברים, אוסלו. בתיאטרון חיפה: הצמא והרעב, הדוכסית מאמלפי, עד התביעה, מפעל חייו. באנסמבל הרצליה: ירמה, הטענה של דון קיחוטה, איפיגניה באוליס, עירם של האנשים הקטנים, כל האמת על שקספיר, שלוש אחיות, מפגש באינסוף, איש ואישה אחת. בתיאטרון באר שבע: איפיגניה באוליס, חבלי משיח, בין חברים. בתיאטרון החאן: פילוקטסטס. בתיאטרון אלעד: רומאו ויוליה. הפקות עצמאיות: בתוך הבדידות של שדות הכותנה, בארץ הגלעד, זוז אתה מוסיף לי את השמש.

יובל ינאי עו"ד מנפרד זקהיים

בוגר הסטודיו למשחק מוסודו של יורם לוינשטיין, 2007. בין ההצגות בהן השתתף - בתיאטרון בית ליסין: ההצגה חייבת להיגמר, מלך הכלבים, משרתם של שני אדונים, לילה אחד מרקוביץ'. בתיאטרון גשר: במנהרה, חמישה קילו סוכר, יאקיש ופופצ'יה, יונה ונער, פציעות קטנות, הלילה ה-12, I love you לנצח, אבל... דון קיחוטה, ספר המלך דוד, כפר, מסעות אודיסאוס, רביזור, שש דמויות מחפשות מחבר, דון ז'ואן, פיניטה לה קומדיה, החיים בשלוש גרסאות, ועוד. בטלוויזיה: משפחה לא בוחרים, מעצר בית, השמיניה, נעלמים, שבעים מיליון סיבות לאהבה, כבודו, השוטר הטוב, The Greenhouse Academy של Netflix, שבאבניקים, קופה ראשית, מתים לרגע, קופה ראשית, שב"ס, הנערים שלנו (HBO). בקולנוע: גולם, לוויה בצהריים, הבלתי רשמיים. כממאי תיאטרון - צוותא: להקדים את אלוהים. כמוסיקאי הלחין להצגות ביניהן - בתיאטרון בית ליסין: ההצגה חייבת להיגמר. בתיאטרון גשר: החיים בשלוש גרסאות, אותלו. בסטודיו למשחק של יורם לוינשטיין: בן בהפתעה, דלתות, כל הזעם הזה ועוד. זוכה פרס השחקן המבטיח לשנת 2007 בפסטיבל עתיד התיאטרון.

חובל שפיר בועז ברנדשטטר

בין ההצגות בהן השתתף - בתיאטרון הבימה: סימני דרך. פרויקט תיאטרון 14/48. הפקות פרטיות: מדגסקר LIVE, פסטיבל (2016, 2013, 2012, 2011), מופע גאליס (2014, 2013), הקוסם (2015). בטלוויזיה: כפולה (עונות 1-3), פצועים בראש, גאליס, החולמים, השמיניה, נשרים, שיחה צפופה, סברי מרנן, לצבי יש בעיה, אחשלי. בקולנוע: פעם הייתי, גאליס קונקט, גאליס - המסע לאסטר, פולגז.

נועם טל בועז ברנדשטטר

בוגר מגמת התיאטרון בתיכון לאומנויות "תלמה יל"ן" בין ההצגות בהן השתתף - בתיאטרון הקאמרי: ריצ'רד השלישי, דג מוסר, גטו. בתיאטרון הספריה: צלילי המוסיקה. הפקת פרינג' עצמאית: מגאהדין ח'לק.

מעין ויסברג רחל/מנהלת בי"ס/עו"ד

בוגרת בית הספר לאומנויות הבמה, בית צבי, 2008. בין ההצגות בהן השתתפה - בתיאטרון בית ליסין: נדל"ן, השחקנית, השקר. בתיאטרון חיפה: תופעות לוואי, תש"ח, איזראל זורנאל, משהו למות בשבילו, מיץ מיץ לימונדה, מסע הדוד מקס. בתיאטרון תמונע: המתנחל, חשש לאירוע. בצוותא: ערב עירוני. בתיאטרון הספריה: הוכחה, קללת מעמד המורעבים, יוסף וכתונת הפסים, שיער, הקומקום והמטאטא. בבית צבי: ילדי הצל, הזוג המוזר, אלפי, שיחות אחרי הלוויה, ליל טעויות. בתיאטרון ארצי לנוער: חבר מכוכב אחר, האתרוג. בתיאטרון אורנה פורת: המתנה של גיק.

יפעת סומו

דריה ברנע

מיכל נוה

קרני וקסלר

transform by night

glow by day

sound sleep cocoon

קרם-ג'ל לשימוש בלילה,
לשינה איכותית ולטרנספורמציה אופטימלית של העור.

dermalogica®

לרכישה בנקודות המכירה המורשות ובאתר האונליין
dermalogica.co.il

ללקוחות
כל הבנקים

פיקדון אגס

עם ריבית מעולה שמטפסת ועולה

סוזי טובי
מנהלת לקוחות
מזרחי-טפחות

פיקדון אגס החדש נותן לכם ריבית מעולה, שמטפסת ועולה ולא תלויה בריבית במשק.
וזה עוד לא הכול, בפיקדון אגס אפשר לעזוב באמצע התקופה
ועדיין ליהנות מהריבית הגבוהה.

מזרחי טפחות

לפרטים נוספים חייגו *8860

סכום הפקדה מינימלי בפיקדון: 50,000 ₪. סכום הפקדה מקסימלי בפיקדון: 10,000,000 ₪. החל מתום 3 שנים ממועד ההפקדה, משיכה בכל יום עסקים. הבנק רשאי לשנות את התנאים בכל עת וללא הודעה מוקדמת. פרטי ההצעה המחייבים הינם בהתאם לתנאי הפיקדונות ובכפוף אליהם. מיסוי - חייב במס בשיעור של 15% ליחיד (שיעור המס כפוף לשינויים על פי דין).

CARELINE

המסקרה
הנמכרת
ביותר!

BE BOLD

מסקרה עם מברשת ייחודית המגיעה לכל ריס וריס, גם לקטנים ביותר...
• מברשת סיליקון זעירת ממדים • מעניקה נפח, אורך וברק במשיחה אחת • היפואלרגנית

להשיג ברשתות הפארם, באתר CARELINE.CO.IL ובאפליקציה

בדמותן ושורתי

רפרטואר 2019-20

מחזאות ישראלית

לילה אחד, מרקוביץ'

מחזה ישראלי חדש
מאת יואב שוטן-גושן
ועירד רובינשטיין
עפ"י ספרה של
איילת גונדר-גושן
בימוי: עירד רובינשטיין

אינטימיות

מחזה ישראלי חדש
מאת רוני קובן
בימוי: אמיר וולף

משפחה חמה

מאת ענת גוב
בימוי: רוני פינקוביץ'

היורשת

מחזה ישראלי חדש
מאת גורן אגמון
בימוי: אלון אופיר

שבעה

מאת שמואל הספרי
בימוי: כפיר אזולאי

עבדאללה שוורץ

מחזה ישראלי חדש
מאת רמי ורד
בימוי: רוני פינקוביץ'

אפס ביחסי אנוש

קומדיה מוזיקלית
מאת אורן יעקובי
עפ"י סרטה של
טליה לביא
בימוי: עידו רוזנברג
מוזיקה: עילי בוטנר

קופסה שחורה

מאת ובבימוי חנן שניר
עפ"י ספרו של
עמוס עוז

בעלת הבית

מחזה ישראלי חדש
מאת שלומית ארנון
בר-לב וליאת פישמן לני
עפ"י ספרה של
נעה ידלין

מחזאות בינלאומית

מר גרין

מאת ג'ף בארון
תרגום: עידו ריקלין
בימוי: נתן דטנר

שיעור ריקוד

מאת מארק סנט ז'רמן
תרגום: אלי ביז'אווי
בימוי: מירי לזר

אוסלו

מאת ג'י. טי. רוג'רס
תרגום: אבישי מילשטיין
בימוי: אילן רונן

השקר

מאת פלוריאן זלר
תרגום: דורי פרנס
בימוי: ליאור אשכנזי

הזוג המוזר -

הגרסה הנשית

מאת ניל סיימון
תרגום: שלמה מושקוביץ
בימוי: רוני פינקוביץ'

דברים שאני יודעת

מאת אנדרו בובל
תרגום: דורי פרנס
בימוי: משה נאור
בשיתוף תיאטרון חיפה

משרתם של שני אדונים

מאת קרלו גולדוני
נוסח עברי: ניסים אלוני
בימוי: אודי בן משה

בעין הסערה

מאת פלוריאן זלר
תרגום: דורי פרנס
בימוי: כפיר אזולאי

רשת שידור

מחזה מאת לי הול
עפ"י תסריט מאת פאדי צ'יפסקי
תרגום: אבישי מילשטיין
בימוי: אילן רונן

תיאטרון בית ליסין

מייסודה של ההסתדרות הכללית. פועל בסיועם של: משרד התרבות והספורט, עיריית תל-אביב-יפו

רח' דיזנגוף 101 תל-אביב

טלפון: 03-7255300 קופה: 03-7255333 פקס: 03-5241333 www.lessin.co.il

סטיבה אורה ואיתן
סיטון נורית וישה
סלונים תמי ואורי
סלע יהודית ואביאם
סלע שרה ופרופ' מיכאל
סמירה בתיה
עופר ליאורה
עופר רותי
עידן רוחה ועודד
עמית טובי ופרופ' עמי
ענבר יהודית ואורי
פדני ענת ובני לזכרם של
פדני מלוינה ואורי
פדרבוש שלי וליאור
פדרבוש רותי ועקי
פדרמן רן וגורנדמן יסמין
פורר מיכל דוד
פושניסקי דפנה ואמיר
פיארה חנה
פינס עודד
פישר ד"ר אלי
פישר דפנה וגדעון
פנאן מירי
פרי אסנת ויעקב
פרי נאווה
פרידמן נירה ואבי
פרלוק אורנה וד"ר חיים
פרנקל ענת ושמואל
פרס גילה וחמי
צ'ורלי תמי
צ'חנובר יוסף
קונדה ציפי ואפרים
קלגסבלד יעל ודורי
קראוס אגט וד"ר ברזניאק נפתלי
קרחבינר קרן וגדי
קרבי נילי וד"ר שמואל ז"ל
רבין דליה
רדו חנה וחני
רחב הילה ורני
רוגובין קובי וניר נעמי
רוה תמי ויהודה
רוטלי גלי ויאר
רוטר איתי וגבי
רויכמן מירי ואבי
רז אסתר
ריכטר יהודית וקובי
רפפורט עירית ופרי גלן
שבט (שטריקס) רינה ואילן
שבתאי אריה ועפר
שווק אייל נורית
שחר זרבה ואריה
שטיר ישראל ואינשטיין אבי
שטראוכלר בת-שבע
שיימן דניאלה ודן
שמר אלה ואריאל
שניידר בצלאל ויעל לב
שסטוביץ' אורנה ויוני
שפירא עמוס וחלי הלוי
שרם אורלי
שרם יוכי
שרמיסטר גאל וויטוס הנית
תאומים עירית ומשה
21 תרומות בעילום שם

דרנגר ורד ואביר
דרנגר חנה ובני
הלפן אלי
הלקין אריאלה והלל
המבורגר אילנה ויאר
המבורגר חנה וגדעון
הראל אורה וד"ר אביקס
הרטמן אסתי ואלקס
הרציאני ד"ר לורט
וולטש טלי ועמוס
וולס שירי ועידן
וורטהיים דחורית
ווסמן ברוחיה ודודי
ולדמן אייל
זקש רעומה ועופר
זרניצקי אורה ויוסי
זכמי יוסף
חנן פסיה ורו"ח אריה
חשין רות ומישאל
טילדאני נירה
טייג הדור ופרידמן חיים
טייק עירונה ודוד ז"ל
טיסונה נעמי ושלמה
טמיר ענת
יונס חנה ואלי
יפו עליזה ופרופ' אריאל
יבנר מאיר וגילה שטיין
כץ מירי ואופיר
כרמון ציפה ואריק
לבני ציפי ונפתלי
להב דורית והלל
לוי חיה
לוי רחל ויצחק
לוי אבי
לוי תמר ויוחנן
לוסטריניק אורנה ואורון
לוקץ' יסמין ואורן
ליבאי דוד, פרופ'
לימון גילה וצביקה
לין יהודית ועד"ד אוריאל
לנדאו ליאורה ואלי ז"ל
לנדאו ציפי ויגאל
לנדסמן גלית ויוסי
לסט רותי וגבי
מאור גילה ויהושע
מאיר נילי ושי
מאירוביץ' אילנה
מולוכ שלומית ויצחק
מטלון רותי וניסו
מיכאל אירמה ואבי
מירצקי אילנה
מיתר ג'וזיאן (צביה)
מיתר עופר
מנור נורית ויואב
מנור רות ויצחק
מוחם גל ורייטן אפרת
נאמן דליה ואייבי
נוסבאום יהודית ורמי
נוסבאום שרית ורן
נופך מוחס מימי ואיציק
נחמה נירה ושלמה
נמרודי רות ועופר
סאמט ורדה וחיים
סגול טובה וסמי
סגול לינדה ויצחק
סגל מרשה ומיכאל
סארי עדיה ופרופ' יצחק

אביזן-בריר ברוחיה וד"ר אברהם בריר
אבן-עזרא יעקב
אדלר רותית וראובן
אהרני קלרה
אופיר סימה ואבינעם
אור תאודור
אחיעזר רותי
אייל רותית וויקטור
אילני ורד ודני
אלאלוף שרה
אלבין גליה
אלחנני אסיה
אלמוג דר' יעל (זכאי)
אלקון עדית
אלשיך ורדה ויוסי
אגל ענת ואודי
אסף רות ואברהם
אקורמן אסתי
אריאל נורית וחיים
אריסון דורין ודייד
ארנון צפורה ומנשה
אתגר טילה ועמיהוד
בארינבוים נטלי וצביקה
בהט מרשה וג'ו
בובלי בת שבע ומשה
בוקשקש נורית
בינר אילנה ואברהם
בילין הלנה ויעקב ישראלי
ביצ'ו ניצן ומירלה פרו
בירן גינה ודני
בכרך יעקבי אסתר
בלדב לימור וקובי
בן ימי ברכה ורועי
בן עוזר רותי
בר שלמה
בראון גבי
ברון גבי
בר-טור ליאורה וחני
בר נתן דפני ודן קומינס
ברנר אביבה ועוזי ז"ל
ברנשטיין נתן
ברעם מיכל וגיא
ברק נאווה וזיגור שלום
ברקת מיקי ושייקה
ברקת קרן ועירא
גבראלי עדנה
גולדנברג אורה
גוריון יפעת
גיבלי ד"ר אלישבע ובנימין ז"ל
גינפולד אריס ואורן
גינר שרה ומיכאל
גייזר עוודת ודן
גלאנץ טילה
גלבד ברכה ויעקב
גליקסמן דליה ויוסף
גמזו יעל וגיא
גמזו יפה ואלי
גנזי ג'ון ומושיק
גרבינסקי דינה וישראל
גרוס ד"ר צביה ופרופ' יוסף
גרינבוים ורד ואילן
גרשון רזיאלה ואלי אבולפיה
דוד גבראילה
דויד שירה וישי
דורן גדליה
דורפמן-שוורץ טובה ושוורץ רביב
דנינו מיטל

מייסדת אגודת הידידים
ג'ני ברנדס ז"ל
יו"ר ידידי התיאטרון
הילה רהב
מנהלת ידידי התיאטרון
יפה ענתבי
רכזת ידידי התיאטרון
מיה גרניט שבא
מייסדים
12,000 ש"ח ומעלה)
אלי ליאון עו"ד
ארליך עדי ואמית
ברנדס ג'ני ז"ל וחניא
גולדמן סיגל ואמיר
דותן ורדה ובעז
דנקנר אורלי ונוחי
הורביץ דליה ואלי ז"ל
זהר נילי ואלי
חודורוב פארה ועופר
חכים דורית וקרמר שלמה
טוקטלי ד"ר עדנה
מלצר דורית וארז
סגל נטע
פדרמן ליאורה ומיכאל
פרופר סוזי ודן
צלרמאיר מיכל ומיכאל
רכבי מיכל ויובל
שגיאל ליזיקה ועמי
שטיינרלינג סוזאנה
שקד שושנה וישעיהו
3 תרומות בעילום שם
תרומה מיוחדת לכבודה
של ג'ני ברנדס
לזכר בטי וולטר ארצט
In Memory of Betty and Walter Artzt
קרן בטי וולטר ארצט
The Betty and Walter Artzt
Foundation
אגודת ידידי תיאטרון בית ליסין
נוסדה באפריל 2006
לפרטים ולהצטרפות:
טל. 03-7255338

פאות:
אלה בקר
אביזרים:
אלונה קומינה
ביצוע תפאורה:
דודי בית מלאכה
תאורה:
אולג סטפנוב/
קוסטה רייבסקי
הגברה:
רז בליצבלאו
טל פורטוני
עובדי במה:
אורן פרי/
ויטלי בז'קו
מלבישה:
אירנה שפיצור
מנהלת הצגה:
מורן גבע
מנהלי במה:
דני ליון/
מתיאס סטוליאר
תאורה:
אולג סטפנוב/
קוסטה רייבסקי
הגברה:
רז בליצבלאו
טל פורטוני
עובדי במה:
אורן פרי/
ויטלי בז'קו
מלבישה:
אירנה שפיצור
שחקני התיאטרון
לעונות 2019-20 (לפי סדר א'-ב')
גדי גיל
ענבר יוחננו
תומר יוסף
יובל ינאי
שירי כבהא
פז כלפון
שחר כספי
נעמי לבוב
יניב לוי
דניה לנדסברג
חי מאור
לורין מוסרי
לירן מזרחי
תומר מחלוק
רבקה מיכאלי
ליאור ברנס
קרן מרום
דב נבון
נדב גייטס
יניב סוויסה
יעקב סולדטוב
מעין עמרי
גסאן עבאס
קובי פרג'
איתי צ'מה
טל צ'רנובסקי
יותם קושניר
אבי קושניר
משי קלינשטיין
מאי קשת
אגם רודברג
עידו רוזנברג
עופר רוטנברג
רון שחר
יעל שטולמן
מיכל שטמלר
ניר שטראוס
אורי שילן
תובל שפיר
נעמה שפירא
סיון ששון
מעין תורג'מן
יונה אליאן-קשת
אבירם אביטן
טלי אורן
מגי אדור
רועי אלברג
נופר אליהו
נעמה אמית
אפרת בוימולד
יניב ביטון
עופרי ביטרמן
נעה בירון
מור בן-דוד
לירן בן ששון
נמרוד ברגמן
ליאן ברטו
לירן ברנס
דור ברנס
ששון גבאי
דניאל גדי
דיאנה גולבי
לימור גולדשטיין
עדי גילת
אנה דוברוביץקי
דוד דלית
גל דורנפלד
תיקי דיין
טל דנינו
אילן דר
שירי הוברמן
רוברט הניג
אליהו הרוש
אסף הרץ
אופיר וילי
מעין ויסברג
ענת וקסמן
יעל וקשטיין
עדי זאק
אשלי זימברג
תום חגי
עודאל חיון
מור חנסון
יורם טולדנו
נועם טל
שלומי טפיארו

מנהלת התיאטרון: ציפי פינס
דרמטורג התיאטרון: אבישי מילשטיין
מנהל כספים:
יחיאל לוסקי
מנהלת הפקות ותפעול:
כנרת צור
מיכה וייסמברגר
יוסי זיידוביץ
מנהל תפעול:
עו"ד נחום פיינברג
עו"ד מיכל רוזנבוים
עו"ד עמית מנור
הפקה
מנהל הצגה ראשי: אלן פילוק
מנהלי הצגות: כנען אליאל, מורן גבע,
אורנה דויטש, לירן דן, נעה חמל,
רולי יקואל, אסף פרידמן, ארז שפר
צוות טכני
מנהל ייצור: ישעיהו ביבלש
מנהל טכני: אלברטו בנדר
מנהלי במה: זיו אורפז, נביל טאפשי,
דניאל ליון, אברהם נתנאל, ליאור סאלם,
סטניסלב סווסקין, מתיאס סטוליאר
אבישי עשור, גיא קריספיל, נחום רז
עובדי במה: אופיר אחויה, יניב אלבז,
דניאל נאור, יהודה גרוס, אלון כליף,
דן פאון, דודו פייל, יבגני שמואלביץ'
מנהל מח' תאורה: ראובן וולנר
תאורנים: שוקי אבו-חצירה,
אלכס בנסמן, ניל גולדשטיין,
ניסים דלרייה, שי דלרייה, שמואל הס,
יוני לביא, פרננדו מחאיקר, זאב נבון,
אולג סטפנוב, ליאור עזרא, אייל דור,
דולב ציגל, קוסטה רייבסקי
מנהל מח' הגברה: תמיר אלפיה
הגברה: דניס אוסנקין, רז בליצבלאו,
ויטלי בצ'קו, יוסף דולב, טל חפץ,
אבישי עשור, טל פורטוני, מיכאל פרג,
אורן פרי, רם קציר, שרון ראובן,
יורי שכנוביץ
מנהל ייצור: רמי דקל
אביזרים: יהודית בולקיאיר
מנהלת מח' הלבשה: מיכל אלוני
מלבישות, רקוויזיטיות, פאניות:
פאנית ראשית: אולגה מטאסיס,
ג'ני אדלרבוים, מאיה גיא, ולריה גלזמן,
נטלי חתוכה, דנה כהן, יעלה מירוז,
ענבל מאיר, לידיה סמנקובסקי,
אסיה גלן, אולגה פרגמן, אלונה קומינה,
ליאורה רון, יוליה שמילוב, אירנה שפיצר
אב הבית וממונה בטיחות:
יצחק סלחג' הכהן

חברי ההנהלה
הציבורית
ד"ר דב תמרי - יו"ר
ערן אברהמי
פרופ' ניב אחיטוב
איל ארד
רמי בן-גל
עו"ד גיל בר-טל
אופירה יוחנן וולק
אריה מנדל
אריאל קפון
מירי רובינו
עו"ד יחיאל שמיר
מנהלת לשכת מנכ"ל: ענת נתנזון
מנהלת מח' מכירות:
עירית סוחוניצקי
דוברות ויחסי צבור: זיוה סידון
מנהלת פרסום: מיכל גלעד
מנהלת מכירות חוץ: נועה דקל
מחלקה חינוכית:
רועי שולברג
מנהלת מח' מנויים: אבישג מור
מחלקת מנויים:
דורית מוסבי, מאיה סברוב
מכירות בית:
סימי, מאירסון, יהודית רוקבן,
סוניה שפירא
מרכזת תפעול המחלקה הטכנית
ומשאבי אנוש: נגה חליף
מנהלת חשבונות ראשית:
מרב כהן
חשבת שכר: לורה מולדצ'סקי
מח' הנהלת חשבונות:
זוהר פורמן, טלי חובב
מנהל מח' שיווק טלפוני:
תומר שגב
מח' שיווק טלפוני:
רני בן רימון, בתיה גמליאל,
יפית טריימן, בלה לוי, ציפי לסינגר,
מרים כספי, מלכה שטייב, אלקה שלו
מנהל שרות לקוחות:
טל ימיני
צגי שרות לקוחות:
מירה ביסון, רות בן-דת, מורן גבע,
אריאל גודני, שרה גלעם, עפרה כהן,
רון סגל, שירה מאזה, נעמה נבו,
עדי קוראל, אורית קרואני,
יהודית שפירא
מרכזית: דבורה אהרון
אחזקת בניין ומחסן:
משה גנץ, יצחק ברך

BLACK BOX

After the book by AMOS OZ

Written and directed by HANAN SNIR

Set Designer: **Eran Atzmon**

Costume Designer: **Ula Shevtsov**

Music: **Yossi Ben Nun**

Lighting Design: **Ziv Voloshin**

Movement: **Sharon Gal**

Assistant director: **Noam Peleg**

Michal Shtamler - Ilana Brandstetter-Sommo

Yoram Toledano - Michael (Michel) Sommo

Nimrod Bergman - Dr. Alexander A. Gideon

Yuval Yanai - Manfred Zakheim, a Lowyer

Tuval Shafir/Noam Tal - Boaz Brandstetter

Maayan Weisberg - Rachel/Schoolmaster/a Lowyer

Michal Nave/Karni Wexler/Darya Barnea - Yfat Sommo

BLACK BOX

After the book by AMOS OZ

Written and directed by HANAN SNIR

